

Tisková zpráva 15.2.2016

Přelomový průzkum AMSP ČR: Odborné profese a zemědělství novým hitem školáků

Praha, 15.2.2016. Sedm rodičů z deseti zvažuje, že pošle své děti na střední odbornou školu. Pětina rodičů vážně uvažuje o učňovské škole, kde vedou profese kuchařské, elektrikářské, instalatérské, ale i kadeřnické nebo truhlářské. Ještě větším překvapením je, že každý desátý student má zájem o práci v zemědělství nebo chovatelství, což je navlas stejný zájem jako o profese v odvětví strojírenství. Vzniká mimořádný tlak na zavedení dílen a pozemků na základních školách, dále na výuku základů obchodu a komunikace se zákazníkem.

To jsou první závěry z historicky největšího průzkumu, zaměřeného na atraktivitu profesně orientovaných oborů, který pro AMSP ČR v rámci Roku řemesel 2016 připravila agentura IPSOS. Ankety se zúčastnilo 500 rodičů dětí základních škol, doprovodného hloubkového průzkumu potom i žáci 9. tříd a nakonec byla vyzpovídána více jak stovka těch, kteří se rozhodli jít na učňovské obory. **Maturita je stále jasnou prioritou, ale její absolvování se začíná požadovat stále více na středních odborných školách (SOŠ). Zájem o učňovské obory neklesá, ale čím dál více mají rodiče zájem na tom, aby profesní vzdělání bylo ukončeno tak, že bude možné případně pokračovat v dalším studiu.** S ohledem na podíly studentů v roce 2014/15, kdy bylo na učilištích 31 %, na SOŠ 36 % a na gymnáziích 22 % studentů, začíná být v podle průzkumu velký převis na SOŠ, kam je připraveno hlásit se až 66 % žáků, zatímco na gymnázia jen 27 % a na učiliště 20 %.

Jeden z nejpřekvapivějších závěrů průzkumu je, že téměř každý desátý žák základní školy začíná vážně uvažovat o uplatnění v **zemědělství a chovatelství**, což odpovídá i jejich zájmu například o **strojírenské a zámečnické obory**. Pokud by se potvrdil tento trend, rýsuje se tak velká šance udržet část mladých lidí na venkově.

„Na venkově jsou řemesla jedním ze způsobů, jak tam udržet zaměstnanost i dobrou životní úroveň lidí. Musíme proto podporovat střední zemědělské školy a učiliště, které pomohou s generační obměnou řemeslníků. Zástupci řemeslných organizací vidí cestu ve vzdělávání už od základních škol. Chtějí proto znovu zavést povinné pracovní dílny. Myslím si, že je to krok správným směrem a významná věc, o které by se nemělo pouze mluvit, ale do konce volebního období bychom ji měli uskutečnit,“ řekl ministr zemědělství Marian Jurečka.

Nejčastěji zvažovaným řemeslným oborem se přesto stává kuchař, kam míří 28 % žáků základních škol. Následují tradiční profese, spojené s **opravou automobilů**, dále se **stavebnictvím** a **údržbou** bytových jednotek. Každý desátý žák, hlásící se na učňovské obory, uvažuje i o **truhlářském oboru**, stejný zájem je o **kadeřnické služby**.

Rozhodování o dalším angažmá dětí základních škol není v ČR autoritářské rozhodnutí rodičů, rodiče se svými dětmi jejich budoucnost nejen konzultují, ale více jak **polovina se nakonec přikloní k názoru svých potomků**. O tom, kam pokračovat po základní škole, se žáci a jejich rodiče rozhodují zejména na **dnech otevřených dveří** středních škol, více jak polovina se nechá ovlivnit **webovými stránkami škol**, důležitou roli sehrává i **doporučení známých**.

Ředitel úspěšné Střední školy technické v Praze na Zeleném pruhu Drahoš Matonoha výsledky potvrzuje a dodává: „*Podle našeho průzkumu se prokázalo, že dokonce až 80% našich dětí si doma prosadilo řemeslo. Okamžitě jsme tedy upravili komunikaci s veřejností a nabídli jsme základním školám náš program Líhně zručnosti. Cílem bylo udržení počtu žáků i při dramaticky klesající demografické křivce 15ti letých. Trvale ukazujeme budoucím studentům a rodičům zapojení našich žáků do konkrétních zakázek a praxe ve firemním prostředí spolupracujících společností a živnostníků. Úspěch jsme slavili i s tím, že jsme žákům ukázali mezinárodní zapojení naší školy a možnosti studia cizích jazyků a šanci získání osvědčení ECDL, což je mezinárodně uznávaný certifikát zvládnutí výpočetní techniky.*“

Důležité sdělení je, že rodiče začínají vyžadovat více **univerzální obory**, které v budoucnu budou pro jejich absolventy znamenat možnost širšího uplatnění na trhu práce a ne jen v jednom odvětví. Zcela jednoznačně se projevuje, že je třeba vzbuzovat již na **základních školách zájem o zručnost**, technickou dovednost, ale i **základy obchodu**. Rodiče i studenti by velmi přivítali povinné dílny nebo řemeslné kroužky na základních školách, zajímavý je i požadavek na posílení komunikačních dovedností, jakožto základ pro řemeslné profese spojené s obchodní komunikací se zákazníkem.

"Umět řemeslo má budoucnost. Zručnost, chytrost, invence a originalita. To jsou vlastnosti skutečného řemeslníka. Věnujeme pozornost odbornému vzdělávání, podporujeme polytechnické vzdělávání v základních školách, podporujeme spolupráci škol a zaměstnavatelů. Ale nesmíme zapomenout, že nejdůležitější je, aby učení inspirovalo a abychom každého žáka podpořili ve správné volbě budoucího povolání podle jeho přednosti a výsledkem byl úspěch v práci i v životě", uvádí ministryně školství, mládeže a tělovýchovy Kateřina Valachová.

Velký potenciál je u firem, které chtějí spolupracovat s odbornými školami, rodiče i žáci by velmi přivítali jejich účast, a téměř **polovina studentů je připravena dohodnout se se svým budoucím zaměstnavatelem již v průběhu studia**. Potěšující je fakt, že **40 % studentů profesních oborů vážně uvažuje o zahájení podnikání**, většina ale chce nejdříve získat zkušenosti u zkušeného zaměstnavatele.

Společnost sice vnímá řemeslné obory jako **méně prestižní profese**, ale dává jim **velký potenciál**, jak s ohledem na jejich **rostoucí význam**, tak vzhledem k **předpokládaným výdělkům**.

Výzkum prováděný na vzorku těch, kteří se již **rozhodli pro učňovské obory**, ukazuje, že budoucí učni očekávají, že se jedná o přípravu ke konkrétní kariéře, která směřuje ke **kreativnímu a poctivému zaměstnání**. Jednoznačným **bonusem je zručnost do života**. Naopak určitou **obavu** mají z **náročných pracovních podmínek**, těžko odhadovaného budoucího postavení na **trhu práce** a špatné **úrovně učňovského vzdělávání**.

Karel Havlíček, předseda AMSP ČR, shrnuje výsledky průzkumu: *“Profesní vzdělávání zažívá největší boom v polistopadové historii. To je pro trh práce klíčové sdělení, které ale nekoresponduje s připraveností základních, středních škol a učilišť,”* a doplňuje: *„Zahajujeme jednání s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ohledně povinných dílen a pozemků, dále aktualizaci oborů středních odborných škol a rovněž systémovém přístupu k učňovskému vzdělávání zahrnujícím mistrovské zkoušky.“* Za výbornou zprávu považuje předseda AMSP ČR růst zájmu o zemědělské obory: *„Fungující venkov je nejen vizítkou našich regionů, ale rovněž významnou konkurenční výhodou naší ekonomiky a je třeba rázně tlumit některé snílky, prosazující vysokou míru urbanizace. Zvýšený zájem mladých o práci v zemědělství nebo třeba chovatelství potvrzuje, že jsme neztratili zdravý rozum.“*

Průzkum pro AMSP ČR realizovala v lednu 2016 agentura na výzkum trhu IPSOS na vzorku 500 rodičů žáků 7.-9. tříd rozšířeném o skupinové rozhovory přímo se žáky 9. tříd.

Kontakt:

- Karel Havlíček, předseda AMSP ČR, +420 731 126 001, havlicek@amsp.cz
- Eva Svobodová, generální ředitelka AMSP ČR, +420 737 122 551, svobodova@amsp.cz
- Drahoslav Matonoha, ředitel, Střední škola technická, Zelený pruh Praha 4, +420 604 230 137, dmatonoha@zelenypruh.cz
- Hynek Jordán, tiskový mluvčí, Ministerstvo zemědělství, +420 221 81 2557, tiskove@mze.cz
- Jarmila Balážová, tisková mluvčí, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, +420 778 425 930, jarmila.balazova@msmt.cz

Příloha: Výsledky průzkumu o řemeslech mezi rodiči a žáky 9. tříd

Tisková zpráva AMSP ČR, 15.2.2016

Asociace malých a středních podniků a živnostníků České republiky sdružuje na otevřené, nepolitické platformě malé a střední podniky a živnostníky i jejich organizace z celé republiky a byla založena v r. 2001. Zastupuje zájmy cca 260 tisíc podnikatelských subjektů napříč obory. Od r. 2009 realizuje sérii unikátních NEZÁVISLÝCH PRŮZKUMŮ o názorech podnikatelů na problémové oblasti podnikání, jejichž výsledky jsou stěžejním podkladem pro klíčová stanoviska Asociace. Hlavními oblastmi zájmu jsou jak tradiční tak trendové obory. Aktuálními tématy jsou rodinné podnikání - viz projekt *RODINNÁ FIRMA*, začínající podnikatelé - viz projektu *SVOU CESTOU-young business*, projekt na podporu řemesel *ROK ŘEMESEL 2016 navazující na FANDÍME ŘEMESLU!*, projekt na podporu žen v podnikání *PODNIKAVÁ ŽENA* a projekt pro přípravu na elektronickou evidenci tržeb pro gastro, maloobchod a drobné podnikání *MALÝ OBCHOD*. Asociace spolupracuje s vládou, jednotlivými ministerstvy a v uplynulých letech iniciovala řadu zákonných opatření. Je připomínkovým místem k připravované legislativě, členem Podnikatelské rady a řady dalších poradních orgánů vlády a ministerstev vč. hodnotitelských komisí. Pro své členy poskytuje především INFORMAČNÍ SERVIS, PORADENSTVÍ a ANALÝZY zaměřené cíleně na segment malých a středních podniků a živnostníků z celé řady oblastí, dále účast na odborných akcích, seminářích, konferencích, setkáních podnikatelů v ČR i v zahraničí a celkové prosazování zájmů tohoto segmentu vůči vládě, parlamentu a dalším institucím. Členové mohou dále využívat exkluzivních nabídek a benefitů partnerů AMSP ČR, Asociace vyhledává také vlastní Grantový program pro členy AMSP ČR. S cílem zviditelnění živnostníků i malých a středních firem poskytuje asociace záštitu, nominuje a je odborným hodnotitelem řady podnikatelských soutěží. Asociace je jedním ze zakladatelů Koalice pro transparentní podnikání. www.amsp.cz

Konec TZ